

RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

Openbare instelling opgericht bij de wet van 9 augustus 1963
Galileelaan 5/01 - 1210 Brussel

Dienst Geneeskundige Verzorging

VERZEKERINGSCOMITE

Referentie: Nota CGV 2021/122

Brussel, 07-05-2021

BETREFT: communicatie via eHealthbox aan verpleegkundigen over dematerialisatie

Beste verpleegkundige,

Vanaf 1/06/2021 wordt het mogelijk voor een patiënt om zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift (en dus op een gedematerialiseerde wijze) een geneesmiddel af te halen in de apotheek.

Vanaf 15/09/2021 zal de voorschrijver niet meer verplicht zijn om telkens een papieren bewijs van elektronisch voorschrift uit te printen en mee te geven aan de patiënt. Vanaf dan bestaat namelijk de optie om als patiënt zelf te beslissen om zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift, het kabinet van de voorschrijver te verlaten.

De specifieke informatie over dematerialisatie voor de verpleegkundige zal in september worden uitgestuurd. Met deze communicatie wensen wij (RIZIV, Recip-e en de betrokken stakeholders) u alvast te informeren over wat er precies voor voorschrijvers en voor apothekers verandert.

Vanaf september worden ook de patiënten (voornamelijk via hun ziekenfonds) op de hoogte gebracht van deze veranderingen.

Met vriendelijke groeten,

Directie farmaceutisch beleid
Dienst Geneeskundige Verzorging
RIZIV



1. Definitie Dematerialisatie

In normale omstandigheden zijn vandaag de processen van het elektronisch voorschrijven en afleveren digitaal. Tot op heden is de voorschrijver verplicht om telkens een bewijs van elektronisch voorschrift uit te printen en mee te geven aan de patiënt.

Vanaf 15/09/2021 bestaat de optie om als patiënt zelf te beslissen om zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift, het kabinet van de voorschrijver te verlaten. Dat is de keuze van de patiënt zelf en hij/zij zal dat telkens aangeven aan de voorschrijver. Het is de taak van de voorschrijver om de patiënt goed en volledig te informeren over zijn rechten en mogelijkheden.

In afwachting van de datum van 15/09/2021, zal een gedematerialiseerde aflevering bij de apotheker al mogelijk zijn vanaf 01/06/2021. Daarnaast zal de patiënt vanaf 1/6/2021 de mogelijkheid hebben om privacy (via een VISI-vlag) te activeren of een reservatie te doen van zijn voorschrift. Een brede communicatie aan de patiënt / burger over deze mogelijkheden, zal echter pas in september 2021 plaats vinden.

Met “dematerialisatie” bedoelen we de volledige digitalisering van het proces van het voorschrift zelf. De aflevering gebeurt wel nog steeds in de apotheek in aanwezigheid van de patiënt of een gemachtigde van die patiënt. Technisch werden een aantal sterke verbeteringen uitgevoerd bij de leveranciers in de keten, wat ervoor zorgt dat de continuïteit van deze diensten maximaal gegarandeerd wordt. In overmachtssituaties kan men terugvallen op een papieren voorschrift. Bij de apotheker zijn er een aantal extra mogelijkheden voor het leveren van de zorgcontinuïteit in geval van technische problemen, namelijk een digitale versie van het voorschrift, naast het papieren bewijs.

2. Waarom dematerialiseren ?

Doelstelling

De doelstelling van dematerialisatie is:

- meer tijd vrij te maken voor de zorg van de patiënt door administratieve processen te digitaliseren.
- Daarnaast wordt ook een verdere ‘empowerment’ van de patiënt mogelijk dankzij de extra mogelijkheden om zijn/haar voorschriften te beheren. Dit zal zorgen voor nog meer kwaliteit in de zorg en een nog betere vertrouwensrelatie tussen de patiënt en de zorgverstrekkers.
- Tegelijk wordt er meer efficiëntie gecreëerd en wordt de zorginformatie toegankelijker.

Het is daarnaast ook de bedoeling dat elke patiënt in de toekomst een actueel **medicatieschema** heeft. Om dit efficiënt en overzichtelijk te kunnen realiseren, is het nodig om zoveel mogelijk **1 geneesmiddel per voorschrift** voor te schrijven. Hierdoor zal er ook een beter beheer per geneesmiddel mogelijk zijn, zowel voor de voorschrijver, apotheker als patiënt. Deze aanpassing stuurt aan op verdere digitalisering van het proces van het voorschrift.

In normale omstandigheden gebeuren vandaag de administratieve processen van het elektronisch voorschrijven en afleveren digitaal. Dit proces kan dus nog verder gedigitaliseerd worden, als de patiënt dat wenst. Met “dematerialisatie” bedoelen we de volledige digitalisering van dat proces.

Deze verdere digitalisering kan tal van extra voordelen met zich meebrengen, zowel voor de voorschrijver, de apotheker als de patiënt.

Voordelen voor de verschillende doelgroepen (Voorschrijver /apotheker /patiënt)

Voorschrijver :

- Meer tijd voor de zorg van de patiënt;
- Zorg op afstand wordt gemakkelijker; wat opportuniteiten biedt
- Herhalingsvoorschriften kunnen sneller worden verwerkt;
- Makkelijker opvolgen van de therapietrouw (nakijken of een geneesmiddel effectief wordt afgehaald; op de meeste voorschriften zal slechts 1 geneesmiddel staan);
- Patiënten die kiezen voor een digitalisering zullen hun voorschriften zelf kunnen beheren en een goed overzicht hebben om met de voorschrijver te bespreken;
- Minder printen, voor patiënten die hier voor kiezen.

Apotheker:

- Minder papieren bewijzen van elektronische voorschriften te bewaren;
- Elk voorschrift kan apart worden afgehandeld omdat er meestal maar 1 product zal op staan. Hierdoor is er een eenduidig beeld op voorschriftniveau.
- Veel minder nood om met uitgestelde aflevering te werken omdat er meestal 1 product op een voorschrift staat
- Gemakkelijker opvolgen van de status van het voorschrift en dus een globaal beeld.

Patiënt:

- Er komen meer mogelijkheden om je geneesmiddelen en gezondheidsproducten in de apotheek af te halen: alle bestaande opties blijven bestaan, er komen extra digitale opties bij;
- Altijd je voorschrift bij de hand (via smartphone, toegang webapplicaties, ...);
- Zelf voorschriften beheren en zicht op de openstaande voorschriften;
- Elk voorschrift kan apart behandeld worden waardoor elk geneesmiddel gemakkelijk apart afgehaald kan worden bij de apotheek naar keuze;
- Onafhankelijk van waar de patiënt is, kan hij/ zij of zijn gemachtigde de producten bij de apotheek gaan halen.

3. Wettelijk kader

Het **elektronisch voorschrift** is het meest gebruikte voorschrift voor geneesmiddelen. Het klassieke papieren voorschrift kan ook nog in overmachtssituaties of bij uitzondering gebruikt worden en is in die specifieke gevallen ook een wettelijk geldig voorschrift (bijvoorbeeld, voorschrijven buiten het artsenkabinet, artsen > 64 jaar op 1/1/2020, in geval van technische problemen, ...).

Het **papieren bewijs van elektronisch voorschrift** is daarentegen geen wettelijk geldig voorschrift maar dient als middel om de juiste geneesmiddelen te kunnen afleveren. Vandaag is de voorschrijver wettelijk verplicht om dit papieren bewijs van elektronisch voorschrift in alle gevallen uit te printen en mee te geven aan de patiënt.

Vanaf **15/09/2021** wordt het mogelijk om ook **zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift geneesmiddelen voor te schrijven** door de voorschrijver en af te leveren in de apotheek. Bij de apotheker kan een gedematerialiseerde aflevering al vanaf 01/06/2021. In een eerste fase zal standaard een papieren bewijs worden meegegeven, tenzij de patiënt expliciet aangeeft dat hij/ zij het beheer van het voorschrift digitaal zal opnemen (via een app, een webtoepassing, een digitaal document). De patiënt heeft dus de vrije keuze om al dan niet met een papieren bewijs van elektronisch voorschrift het kabinet van de voorschrijver te verlaten en al dan niet het papieren bewijs te gebruiken bij de apotheker.

Het klassieke papieren voorschrift blijft bestaan in overmachtssituaties of kan bij uitzondering gebruikt worden en blijft ook een wettelijk geldig voorschrift.

U kan bovenstaande informatie ook nalezen op de [website](#) van het RIZIV.

Informatie specifiek voor verpleegkundigen



De specifieke informatie over dematerialisatie voor de verpleegkundige zal in september worden uitgestuurd. Om u op de hoogte te houden van wat er zal veranderen, willen we u alvast informeren over wat er verandert bij de voorschrijvers en bij de apothekers.

Informatie specifiek voor voorschrijvers

Vanaf 15/09/2021 wordt het mogelijk om - op vraag van de patiënt - ook zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift geneesmiddelen voor te schrijven en af te leveren in de apotheek. Dat kan omdat het administratieve proces van voorschrijven en afleveren van een geneesmiddel volledig digitaal verloopt.

Een voordeel van de dematerialisatie van het elektronisch voorschrift is ook dat de voorschrijver een **(verleng)voorschrift** kan aanmaken tijdens een **teleconsultatie**. De voorschrijver kan dus geldig voorschrijven zonder de patiënt te zien, en toch alles bijhouden in zijn medisch dossier. Dit zal ook na COVID mogelijk blijven.

Indien nodig, zal een patiënt wel nog steeds een print van zijn elektronisch voorschrift kunnen krijgen, ook na een teleconsultatie.

Vanaf **15/9/2021 zijn er enkele bijkomende functies** waar de voorschrijver gebruik zal kunnen van maken. De bestaande functies blijven behouden. We sommen voor de volledigheid alle functies op in dit document.

BESTAANDE FUNCTIES

1. Het aanmaken van een voorschrift
2. Het annuleren van een voorschrift
 - *Het voorschrift is niet meer zichtbaar voor de patiënt, voorschrijver en apotheker.*
3. De status van een voorschrift opvragen: werd het product afgeleverd of niet afgeleverd – Het voordeel is dat de voorschrijver dan een idee heeft van therapietrouw, en op deze basis ook de patiënt beter kan begeleiden.
4. De voorschrijver geeft aan dat er informatie/ feedback verwacht wordt van de apotheker¹
5. Het bekijken van de informatie die de apotheker naar de voorschrijver stuurt.²

Bovenstaande functies zijn niet nieuw.

Alle acties met betrekking tot het elektronisch voorschrift worden ook bijgehouden voor de traceerbaarheid, en zijn beveiligd.

Een boodschap naar de apotheker via het elektronisch voorschrift zoals “sine conditio interna” kan nog steeds, en wordt best als vrije tekst meegegeven.

NIEUWE BIJKOMENDE FUNCTIES

Deze nieuwe functies zijn vooral opgesteld om ook gedematerialiseerd te kunnen voorschrijven, als de patiënt dat wenst. In dat geval kan de patiënt met zijn e-ID of met een digitale oplossing (vaak via zijn smartphone) naar de apotheker.

In sommige gevallen is het aangeraden om toch een print van het bewijs van elektronisch voorschrift te voorzien, zodat er geen problemen zijn bij de apotheker:

- Bij wachtdiensten
- Bij magistrale bereidingen

De volgende zaken zijn nieuw:

¹ Indien de software dit ontwikkeld heeft

² Indien de software dit ontwikkeld heeft



1. Print/ geen print
 2. VISI-vlag - privacy op voorschrift waardoor het wel/ niet zichtbaar is voor de apotheker
 3. 1 product per voorschrift
- Therapietrouw opvolgen is al mogelijk door de status van het elektronisch voorschrift na te gaan (afgehaald/ niet-afgehaald), maar is relatief nieuw.
- Reservatie bij de apotheker door een voorschrijver voor een patiënt is niet mogelijk.

1. Print/ Geen print

De print blijft bestaan. Er komen extra mogelijkheden voor de patiënt om naar de apotheek te gaan. Vanaf 15/09/2021 kan de patiënt zelf beslissen om zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift, het kabinet van de voorschrijver te verlaten.

De voorschrijver zal een sensibiliserende rol opnemen binnen dit veranderingsproces en zal de patiënt zo goed en volledig mogelijk informeren over zijn rechten en verschillende opties. Elke patiënt is dus vrij om te kiezen of hij het kabinet verlaat met of zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift.

Printen of niet printen



Print blijft bestaan

of



Opties voor de digitale patiënt

Digitale patiënt

Voor de gedigitaliseerde patiënt is er, als de patiënt dit zo aangeeft, geen nood meer aan een geprinte versie van het bewijs van elektronisch voorschrift.

In deze situatie dient de voorschrijver de informatie mee te delen over hoe de patiënt zijn voorschrift kan consulteren (verschillende kanalen) en hoe de patiënt bij de apotheker terecht kan om zijn medicatie af te halen:

- De patiënt kan **via een digitale oplossing** zelf de openstaande voorschriften bekijken, beheren en hiermee naar de apotheker gaan: via een webapplicatie/ via een app, al dan niet gecommmercialiseerd. Voorbeelden zijn: www.mijngezondheid.be, MyHealthViewer, VIDIS App.
- De patiënt kan op basis van enkel **zijn e-ID (rijksregisternummer³)** als identificatiemiddel bij de apotheker terecht voor aflevering. Zo kan de patiënt ook zonder een voorschrift naar de apotheker gaan.

³ Of INSZ, inschrijvingsnummer sociale zekerheid



Visualisatie voorschrift: Papier en/of Digitaal



*Of INSZ, inschrijvingsnummer sociale zekerheid

Om een efficiënte sensibilisering van de patiënt te verzekeren is het eveneens van groot belang om hem/haar door te verwijzen naar de verschillende kanalen waar hij/ zij nog bijkomende informatie kan krijgen over deze veranderingen en de eventuele uitzonderingen:

- Apotheker
- Thuisverpleegkundige
- Ziekenfondsen (voor alle leden)
- Welzijnsorganisaties
- Patiëntenassociaties (chronische ziekte)
- ...

Verschillende mogelijkheden voor de digitale patiënt bij de voorschrijver:

- A) *De patiënt verlaat het kabinet van de voorschrijver **zonder bewijs van elektronisch voorschrift**:*
- De patiënt kan de medicatie bij de apotheker ophalen aan de hand van **zijn/ haar smartphone** door gebruik te maken van een **(web)app**, bijvoorbeeld VIDIS App, MyHealthviewer, waarmee het digitaal voorschrift getoond wordt.
 - De patiënt kan de medicatie bij de apotheker ophalen aan de hand van een **identificatiemiddel**, en dus zonder voorschrift: e-ID/Vreemdelingenkaart/KidsID/Isi+
 - De patiënt kan ook op www.mijngezondheid.be het voorschrift zelf beheren, en afprinten indien gewenst.
- B) *De patiënt verlaat het kabinet van de voorschrijver **met papieren bewijs van elektronisch voorschrift**:*
- De digitale patiënt vraagt een papieren bewijs van elektronisch voorschrift voor de zekerheid; bv. hij gaat bij een **nieuwe apotheker** of **apotheker van wacht**;
 - De patiënt kan nog steeds gebruik maken van zijn **e-ID als identificatiemiddel** of van digitale tools bvb **(web)apps** om een digitaal voorschrift aan te bieden.
- C) *De patiënt verlaat het kabinet van de voorschrijver met een toegangscode om een digitaal bewijs van elektronisch voorschrift te kunnen ophalen (dit is software-afhankelijk en beperkt tot een aantal softwarepakketten):*
- De patiënt bewaart het voorschrift op zijn smartphone of drukt het voorschrift af om het vervolgens aan de apotheker aan te bieden.

Niet-digitale patiënt

De voorschrijver zal automatisch het bewijs van elektronisch voorschrift printen voor een niet-digitale patiënt. Onder een niet-digitale patiënt verstaan we een persoon die weinig digitale affiniteit heeft, geen hulp kan/ wil inroepen van digitale kennis, technologie niet gebruikt, geen smartphone bezit, Het is goed om dit te checken en ook bij te houden.



Optie voor de niet-digitale patiënt bij de voorschrijver:

De patiënt verlaat het kabinet van de voorschrijver met papieren bewijs van elektronisch voorschrift:

- A) De voorschrijver print het voorschrift af (voorschrift wordt eveneens automatisch naar Recip-e gestuurd – in geval van verlies van papieren bewijs van elektronisch voorschrift kan de patiënt het nog zelf printen)
- B) De patiënt vraagt een papieren bewijs van elektronisch voorschrift voor de zekerheid; bijvoorbeeld, hij gaat bij een **nieuwe apotheker** of **apotheker van wacht**;
- C) De patiënt kan de medicatie bij de apotheker ophalen aan de hand van het papieren bewijs van elektronisch voorschrift en/of via een identificatiemiddel, bv. e-ID kaart.

Indien er veel voorschriften uitgeprint moeten worden dan kan de voorschrijver ervoor kiezen om 2 voorschriften op één A4 te printen. In de nabije toekomst zal het ook mogelijk zijn om meerdere producten op 1 A4 te printen waarbij de algemene info (voorschrijver, patiënt, creatiedatum) 1 keer voorkomt en de barcode, de inhoud van het voorschrift en de geldigheidsdatum specifiek per voorschrift (1-item product) wordt weergegeven. Het formaat van de barcode moet steeds 100 % de grootte van het huidige officieel A5-formaat zijn, zodat de barcode scanbaar blijft in de apotheek. De rest van de info moet duidelijk leesbaar zijn voor de patiënt. Dit zal geregeld worden via de software. Naargelang de beschrijving van het product en de posologie, zullen er meerdere RIDs op 1 A4 kunnen worden afgeprint.

Indien de voorschrijver een voorschrift moet aanmaken voor een patiënt **buiten zijn kabinet** (huisbezoek; woonzorgcentrum) zijn er verschillende opties om dit te doen:

Onmiddellijk voorschrift maken:

- Gebruik van een laptop/ tablet wanneer wifi/ 4G beschikbaar is
- Printer is niet meer nodig
- Het voorschrift komt meteen in het Globaal Medisch Dossier (GMD) terecht (via eigen software)
- Voorschrift via PARIS (app)
- De patiënt kan nu ook zonder bewijs van elektronisch voorschrift naar de apotheker door gebruik te maken van een identificatiemiddel (e-ID, ...)

Uitgesteld voorschrift aanmaken:

- Later voorschrift aanmaken bijvoorbeeld wanneer hij op consultatie is in het woonzorgcentrum (bij terugkeer op het kabinet).
- Dan zal de voorschrijver ook de patiënt het voorschrift later laten afhalen, bv. de volgende dag

Indien men beslist om het voorschrift nadien toch via Recip-e aan te maken (en niet kiest voor een klassiek papieren voorschrift gezien de overmachtssituatie buiten kabinet), geeft dat als voordeel dat alles traceerbaar is en centraal bewaard wordt. Daarnaast is alles dan aanwezig in het medisch dossier van de patiënt. Hierdoor is er ook een digitale input voor het medicatieschema van de patiënt mogelijk.

2. VISI-vlag

Deze functie heeft enkel zijn nut bij volledig gedematerialiseerd afleveren, wanneer er geen barcode gescand wordt in de apotheek (met andere woorden, wanneer de patiënt zijn identificatiemiddel aan de apotheker voorlegt zonder voorschrift). Wanneer er toch een barcode wordt gescand, wordt deze vlag opgeheven.

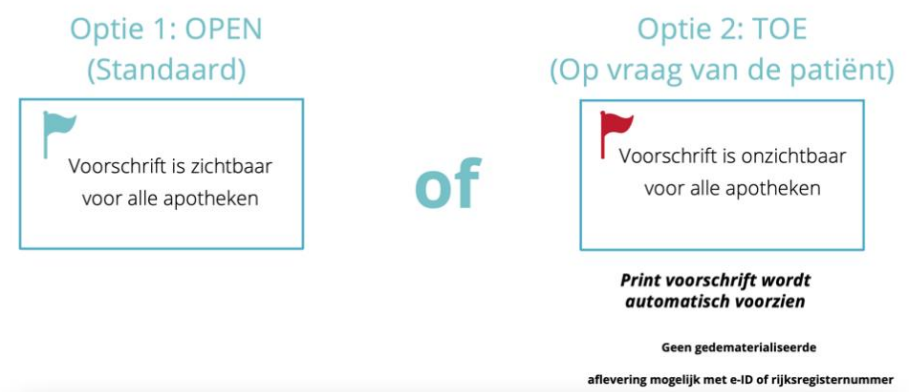
De privacy van de patiënt is zeer belangrijk. Als de patiënt voor bepaalde producten meer privacy vraagt, kan de voorschrijver hierbij helpen door de VISI-vlag op “Toe” te zetten, waardoor dit voorschrift afgeschermd is. Dit wil zeggen, er is geen toegang via een identificatiemiddel mogelijk (= gedematerialiseerd afleveren kan niet). Er is in dit geval enkel toegang mogelijk via het papieren bewijs van elektronisch voorschrift/ digitaal bewijs van elektronisch voorschrift.

- Per voorschrift is er een VISI-vlag (dit komt dus meestal overeen met 1 product vanaf 15/09/2021).



- Standaard zal de VISI-vlag op “Open” staan en zal de inhoud van het voorschrift dus zichtbaar zijn voor alle apotheken.
- Indien de patiënt aan de voorschrijver vraagt om de status op “Toe” te zetten zal het voorschrift bij geen enkele apotheker getoond worden als de patiënt alleen met zijn/ haar e-ID/ rijksregisternummer naar de apotheek gaat. Daarom zal de voorschrijver **automatisch het voorschrift uitprinten** zodat de apotheker de barcode kan scannen.
 - De voorschrijver kan niet aangeven dat één bepaalde apotheker de inhoud van het voorschrift wel kan zien (hij kan ook niet reserveren voor de patiënt). Hij kan enkel de VISI-vlag op “Open” of “Toe” zetten.
- Indien de patiënt de zichtbaarheid voor één bepaalde apotheker wil aanpassen, of wil reserveren, zal hij/ zij dit zelf moeten doen aan de hand van een van de digitale toepassingen om zijn/ haar geneesmiddel alsnog af te halen zonder bewijs van elektronisch voorschrift. Alleen de patiënt heeft toegang tot deze functie.

VISI - Flag



De inschatting van digitale of niet-digitale patiënt door de voorschrijver is zeer belangrijk. De niet-digitale patiënt zal meer begeleiding nodig hebben in dit proces dan de digitale patiënt.

Digitale patiënt

- De voorschrijver past de zichtbaarheid van het voorschrift aan in zijn software indien dit besproken wordt (VISI-vlag “Toe”); de patiënt geeft zelf aan of hij nog een print wil of niet.
- De patiënt kan bij de apotheker, ook zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift terecht:
 - Het voorschrift digitaal op smartphone tonen en laten scannen.
 - Via een patiëntenplatform/ app het voorschrift terug zichtbaar maken voor alle apothekers en de medicatie afhalen met de e-ID bij een apotheker.
 - Via een patiëntenplatform/ app het voorschrift zichtbaar maken voor 1 apotheker naar keuze (al dan niet reserveren) en de medicatie afhalen met e-ID bij deze apotheker.

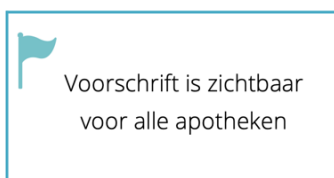
Niet-digitale patiënt

- *De patiënt verlaat het kabinet van de voorschrijver met bewijs van elektronisch voorschrift:*
 - De voorschrijver past de zichtbaarheid van het voorschrift aan in zijn software (VISI-vlag “Toe”);
 - De voorschrijver print het bewijs van elektronisch voorschrift af voor de patiënt – Dit papieren bewijs van elektronisch voorschrift is absoluut noodzakelijk om het product in de apotheek van zijn keuze te kunnen gaan afhalen;
 - Het voorschrift is onzichtbaar voor alle apotheken bij gedematerialiseerd afleveren (e-ID of rijksregisternummer). Elke apotheker die het voorschrift scant (barcode) heeft daarentegen wel toegang tot de inhoud (via de server van Recip-e).



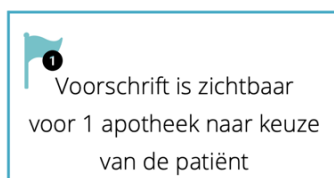
VISI - Flag

Optie 1: OPEN (Standaard)



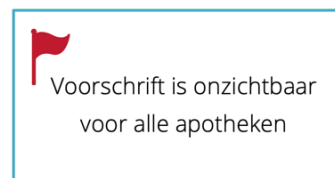
of

Optie 2: 1 APOTHEEK (via patiëntenplatform)



of

Optie 3: TOE (via patiëntenplatform of arts)



Print voorschrift wordt automatisch voorzien

Geen gedematerialiseerde aflevering mogelijk met e-ID of rijksregisternummer

3. 1-item voorschrift

Om elk product in het toekomstig medicatieschema op 1 lijn te kunnen tonen, werd beslist om op het elektronisch voorschrift slechts 1 product voor te schrijven ('1 item per voorschrift'; project VIDIS gerealiseerd door het RIZIV; uitzonderingen worden via de software geregeld). Deze verandering bevordert de verdere digitalisering van de flow van de voorschriften.

Deze manier van werken brengt bovendien de traceerbaarheid van elke medicatie met zich mee voor de voorschrijver. Het voordeel is dat de status van het voorschrift – afgeleverd of niet afgeleverd – zo ook overeenkomt met 1 product, waardoor er een idee gevormd kan worden over therapietrouw.

- Het softwarepakket zal automatisch voorschrift per voorschrift aanmaken zonder dat dit nadelen met zich meebrengt in de praktijk; de voorschrijver vult slechts 1 keer de gegevens van de patiënt in.
- De voorschrijver zal – dankzij zijn softwarepakket – op een gebruiksvriendelijke manier voorschriften voor hetzelfde product tegelijk kunnen aanmaken, die bijvoorbeeld enkel van elkaar verschillen in geldigheid;
- Het softwarepakket zal ook voorzien om gebruiksvriendelijk te printen;
- Voor de '1 item per voorschrift' zal een lijst opgemaakt worden met uitzonderingen – er bestaan immers ook geneesmiddelen of gezondheidsproducten die als een pakket moeten voorgeschreven worden – die rechtstreeks in de softwarepakketten verwerkt zullen worden.
- Het klassieke papieren voorschrift kan ook nog in overmachtssituaties of bij uitzondering gebruikt worden en blijft ook een wettelijk geldig voorschrift (bijvoorbeeld, artsen > 64 jaar op 1/1/2020). Bij een klassiek papieren voorschrift is 1-item per voorschrift niet nodig maar er zijn slechts een beperkt aantal overmachtssituaties.

Er is een uitzonderingslijst van 1-item producten. Uw software zal dit integreren, en zal in elk geval pop-upschermpjes voorzien om u hierin te begeleiden.

Inschatting van digitale of niet-digitale patiënt door de voorschrijver is zeer belangrijk. De niet-digitale patiënt zal meer begeleiding nodig hebben in dit proces dan de digitale patiënt. Vooral bij chronische patiënten met multimorbiditeit zullen er meer voorschriften zijn dan vroeger door de '1-item per voorschrift'.

Voorschriften die nog geldig zijn en voor 15/09/2021 werden opgesteld, kunnen nog steeds meerdere producten bevatten, en dat tot het einde van de geldigheid van deze voorschriften.



4. Therapietrouw

De voorschrijver zal vanaf 15/09/2021 voor zijn patiënt alle openstaande voorschriften kunnen ophalen en consulteren (afgeleverd/ niet-afgeleverd) en zal de historiek van eerdere voorschriften kunnen bekijken. De bedoeling is dat de voorschrijver zijn patiënt zo goed mogelijk kan begeleiden en behandelen en toegang heeft tot de informatie om de juiste link te kunnen leggen. De therapietrouw inschatten is enkel mogelijk als op 1 voorschrift ook 1 product voorkomt.

Aangezien er vanaf dit moment meestal 1 voorschrift per product opgesteld zal worden, kan de voorschrijver een overzicht opvragen per voorschrift. De functies om deze handelingen uit te voeren zullen op een gebruiksvriendelijke wijze worden voorzien in het softwarepakket van de voorschrijver:

- Status voorschrift (afgeleverd/ niet-afgeleverd)
- Historiek van het voorschrift
- Openstaande voorschriften (die niet werden afgeleverd)

5. Reservatie niet via de voorschrijver – alleen via de patiënt

Vanaf 01/06/2021 kan een patiënt digitaal zijn geneesmiddelen reserveren bij een apotheker naar keuze. De voorschrijver kan niet tussen komen bij deze reservatie. Hij kan wel de patiënt de nodige informatie geven om zijn reservatie te kunnen maken:

- De reservatie gebeurt bij de apotheker die de patiënt zelf kiest;
- De reservatie kan enkel door de patiënt zelf gemaakt worden;
- Deze reservatie kan digitaal gebeuren. Dit is inderdaad vandaag al mogelijk via bepaalde apps. Dit zal ook kunnen bij andere patiëntenplatformen zoals bijvoorbeeld www.mijngezondheid.be, VIDIS (Web)App of MyHealthViewer.

Vanaf 15/09/21, en eigenlijk al vanaf 01/06/2021 zal de patiënt over bijkomende mogelijkheden beschikken om bij de apotheker zijn medicatie af te halen. Dit zal onder andere het geval zijn door gebruik te maken van een app om zo zijn digitaal voorschrift te tonen (dit gebeurt vandaag al meer en meer), of door middel van een identificatiemiddel zoals de e-ID kaart, en dus zonder voorschrift.

Deze laatste verandering brengt ook enkele bijkomende functies met zich mee waar de apotheker gebruik van zal kunnen maken om gedematerialiseerd af te leveren.

De bestaande functies – die uitgaan van het scannen van een barcode (RID) op het papieren of digitaal voorschrift – blijven behouden. Ze worden zelfs verder uitgebreid doordat er veel meer (web)apps op het terrein aanwezig zullen zijn die zullen toelaten om een digitaal bewijs te laten scannen.

BESTAANDE FUNCTIES

1. Opvragen van de inhoud van het voorschrift samen met de bewijslast voor de tarificatie
2. Het voorschrift aanduiden als afgeleverd
3. Het voorschrift aanduiden als gearchiveerd - *naar Recip-e toe is dit een notificatie van archivering (dit wordt door de software geregeld).*
4. Het voorschrift aanduiden als niet-afgeleverd
5. Het voorschrift annuleren
6. Een opmerking noteren bij een voorschrift als de voorschrijver de optie van feedback geactiveerd heeft⁵
7. Het oplijsten van de vragen voor feedback van de voorschrijver voor bepaalde voorschriften⁶

De geldigheidsduur van het voorschrift wordt vandaag door Recip-e gecheckt. Enkel geldige voorschriften worden nog getoond. Sedert 01/02/2021 zijn ook alle V2 voorschriften vervallen, en kan Recip-e dus 100 % de geldigheid van het voorschrift (op basis van de creatiedatum van het voorschrift) garanderen.

Deze functie zorgt ervoor dat de apotheker meer tijd heeft voor de zorg van de patiënt.

NIEUWE BIJKOMENDE FUNCTIES

Deze functies betreffen vooral de gedematerialiseerde aflevering, dit wil zeggen, afleveren op basis van een identificatiemiddel zoals de e-ID kaart of het rijksregisternummer (of INSZ-nummer).

Een groot voordeel bij deze aflevering is dat alle voorschriften zichtbaar zijn voor de apotheker waardoor hij/ zij ook advies kan geven in verband met de geldigheid van nog openstaande voorschriften aan de patiënt.

1. Afleveren met behulp van een identificatiemiddel, zoals de e-ID kaart of het rijksregisternummer (of INSZ-nummer).
 - a. Voorschriften allemaal oplijsten, en aanduiden welke zullen worden afgeleverd.
 - b. Voor het gedematerialiseerd afleveren, is de creatie/ consultatie van een therapeutische relatie met de patiënt noodzakelijk. De aangemaakte therapeutische relatie is 15 maanden geldig. Dit systeem is enkel van toepassing voor officina-apotheken.
 - c. VISI-vlag kan "Open", "Toe", of op 1 apotheek (NIHII⁷) staan.
 - d. Reservatie vlag kan slechts op 1 apotheek staan (NIHII)
 - e. VISI-vlag kan in combinatie met reservatie-vlag voorkomen in 1 apotheek (NIHII)
2. Status van het voorschrift (afgeleverd/ niet afgeleverd)
3. Historiek van de voorschriften
4. Oplijsten van mandaten

⁴ Betreft enkel ambulante afleveringen

⁵ Indien de software dit ontwikkeld heeft

⁶ Indien de software dit ontwikkeld heeft

⁷ NIHII = RIZIV nummer van de apotheek



De Officina-apotheek maakt expliciet **de therapeutische relaties** aan.

Deze therapeutische relatie aanmaken en consulteren is enkel nodig bij gedematerialiseerd afleveren.

Globaal wordt geen rekening gehouden met de functie van de VISI-vlag "Toe" bij afleveren op basis van een RID (barcode). In dat geval kan immers elke apotheker de barcode scannen, wat automatisch een mandaat is voor de apotheker om het voorschrift te mogen uitvoeren.

1. Met voorschrift/ zonder voorschrift

Vanaf 01/06/2021 heeft de patiënt de mogelijkheid om naar de apotheek gaan:

- MET een geprinte papieren versie van het bewijs van elektronisch voorschrift⁸ (met de barcode), zoals vandaag al kan.
- MET een digitale versie van het bewijs van elektronisch voorschrift (met de barcode), via een app, een webtoepassing of een ander digitaal document, wat vandaag al meer en meer het geval is.
- ZONDER voorschrift, maar met een identificatiemiddel namelijk, zijn/ haar e-ID kaart (rijksregisternummer, als de patiënt in de laatste 15 maanden al met zijn e-ID kaart naar de apotheek kwam) = NIEUW



Sensibiliseren van de patiënt is van uiterst belang bij deze verandering:

- Digitale visualisatie en beheer van de openstaande voorschriften voorstellen aan de patiënt;
- Mogelijkheden aanhalen van de tools en apps die gebruikt kunnen worden door de patiënt;
- Aanraden om altijd e-ID mee te nemen wanneer de patiënt naar de apotheker gaat, wat sowieso als fall-back scenario kan dienen.

In geval van wachtdienst, zal de voorschrijver steeds een print voorzien zodat de apotheker zonder problemen kan afleveren.

Digitale patiënt

De digitale patiënt heeft vanaf 01/06/2021 dus verschillende mogelijkheden om zijn producten af te halen bij de apotheker:

A) De patiënt komt zijn producten afhalen met een digitaal bewijs van elektronisch voorschrift

- De patiënt opent het voorschrift op zijn smartphone via patiëntenplatform/app
- De apotheker scant de barcode (RID) en ziet de inhoud op zijn scherm. Dit is ook het geval als de VISI-vlag op "Toe" staat.

⁸ Een klassiek papieren voorschrift is ook nog steeds geldig (bij overmachtssituaties)

- B) *De patiënt komt zijn producten afhalen zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift met zijn identificatiemiddel, e-ID kaart*
- De patiënt geeft zijn e-ID kaart aan de apotheker om een therapeutische relatie aan te maken, die 15 maanden geldig blijft. De volgende keer (binnen de periode van 15 maanden) kan hij bv. alleen met zijn rijksregisternummer terecht.
 - De apotheker kan dan al zijn openstaande voorschriften raadplegen, indien de VISI-vlag op "Open" staat (of op "NIHII").
 - De patiënt zegt welke voorgeschreven medicatie hij komt halen: dankzij de app, het scherm van de apotheker, voorselectie, ... kan hij/ zij zich hier ook op voorbereiden.
 - De apotheker levert de producten af.
 - Niet afgeleverde voorschriften blijven beschikbaar totdat ze niet meer geldig zijn. Dan ziet de apotheker ze niet meer.
- C) *De patiënt komt zijn producten afhalen zonder papieren bewijs van elektronisch voorschrift met rijksregisternummer.*
- Patiënt dicteert zijn /haar rijksregisternummer (of toont zijn e-ID kaart/ geeft ziekenfondsbriefje/ ...). De apotheker kan ook dit rijksregisternummer manueel inbrengen via zijn farmaceutisch dossier.
 - Hiermee kan de apotheker zien dat er al een bestaande therapeutische relatie is tussen de apotheek en de patiënt, tenminste als de apotheek minder dan 15 maanden geleden de e-ID heeft ingelezen en dus een therapeutische relatie heeft aangemaakt (die 15 maanden geldig blijft).
- D) *De patiënt komt zijn producten afhalen met papieren bewijs van elektronisch voorschrift van voorschrijver*
- De apotheker scant de barcode (RID) en ziet de inhoud van dit ene voorschrift op zijn scherm. Dit is ook het geval als de VISI-vlag op "Toe" staat. Dat komt omdat er een overruling van de Visi-vlag gebeurt als de barcode wordt aangeboden ter scanning.
- E) *De patiënt komt zijn producten afhalen en drukt zelf bewijs van elektronisch voorschrift af – papieren bewijs van elektronisch voorschrift*
- De patiënt drukt thuis het bewijs van elektronisch voorschrift af via een patiëntenplatform, bijvoorbeeld www.mijngezondheid.be
 - De apotheker scant de barcode (RID) en ziet de inhoud van dit ene voorschrift op zijn scherm. Dit is ook het geval als de VISI-vlag op "Toe" staat. Dat komt omdat er een overruling van de Visi-vlag gebeurt als de barcode wordt aangeboden ter scanning.

Niet-digitale patiënt

De bestaande opties om het voorschrift af te leveren, blijven bestaan. De apotheker zal op basis van het bewijs van elektronisch voorschrift (papieren of digitaal) kunnen blijven afleveren.

Maar het is wel belangrijk dat de niet-digitale patiënt ook de nodige informatie ontvangt over de digitale mogelijkheden en de voordelen ervan vanaf 01/06/2021. Vooral de 'usecase' waarbij hij/ zij gewoon met zijn/ haar e-ID kaart terecht kan bij het vergeten van een voorschrift, kan een hulp zijn in nood.

De patiënt kan bij de apotheker terecht voor het afhalen van zijn producten aan de hand van de volgende verschillende opties:

- A) *De patiënt komt de producten halen met papieren bewijs van elektronisch voorschrift (voorschrijver of digi-kennis print voor patiënt)*



B) De patiënt komt zijn producten afhalen zonder bewijs van elektronisch voorschrift, met een identificatiemiddel (met e-ID kaart)

- De patiënt geeft zijn e-ID kaart aan de apotheker om een therapeutische relatie aan te maken die 15 maanden geldig blijft. De volgende keer (binnen de periode van 15 maanden) kan hij bv. alleen met zijn rijksregisternummer terecht.
- De apotheker kan dan al zijn openstaande voorschriften raadplegen.

C) De patiënt komt zijn producten afhalen zonder bewijs van elektronisch voorschrift, met een identificatiemiddel (met rijksregisternummer)

- De patiënt gaat best naar de apotheker waar hij normaal gezien gaat.
- Patiënt dicteert rijksregisternummer (of toont zijn e-ID kaart/ geeft ziekenfondsbriefje/ ...)
- Hiermee zorgt de apotheker voor de consultatie van een therapeutische relatie tussen de apotheek en de patiënt, tenminste als de apotheker minder dan 15 maanden geleden zijn e-ID heeft ingelezen en dus een therapeutische relatie heeft aangemaakt (die 15 maanden geldig blijft).
- De apotheker kan vervolgens de voorschriften raadplegen en afleveren wat de patiënt verkiest.

2. VISI-vlag

De patiënt kan **vanaf 01/06/ 2021 zijn voorschriften zelf beheren via de patiëntenplatformen/ apps**. Er zullen nog meer patiëntenplatformen ter beschikking zijn vanaf 15/09/2021. We communiceren dat actief in de aanloop van de volledige dematerialisatie van elektronische voorschriften tegen 15/9/2021.

De VISI-vlag is een functie waarmee de digitale patiënt kan bepalen of alle apotheken de inhoud van het voorschrift kunnen consulteren, één bepaalde apotheek naar keuze of geen enkele apotheek. De patiënt zou immers kunnen beslissen om bepaalde voorschriften niet te tonen aan zijn gebruikelijke apotheker, en toch voor het gebruiksgemak kiezen van gedematerialiseerd afleveren.

VISI - Flag

Optie 1: OPEN



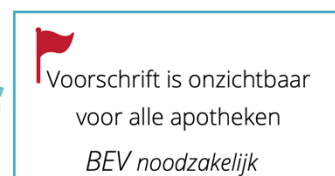
of

Optie 2: 1 APOTHEEK
(Gereserveerd)



of

Optie 3: TOE



Het scannen van de RID via een bewijs van elektronisch voorschrift (papier en/of digitaal) heft de privacy op.

<u>VISI flag</u>	<u>Activatie door</u>	<u>Hoe activeren</u>	<u>Zichtbaar voor apotheek bij gedematerialiseerd afleveren</u>	<u>Afleveringsmogelijkheden door apotheek</u>	<u>Use case</u>
Open	Voorschrijver/patiënt	Software/(web)app	alle	Alle opties	Voorschrijver op huisbezoek - Patiënt kan de ene keer een voorschrift afhalen met smartphone (digitaal voorschrift) en de andere keer zijn e-ID geven aan de apotheker.
Toe	Voorschrijver/patiënt	Software/(web)app	geen	Scanbare RID (<i>papieren of digitaal voorschrift</i>)	Voorschrijver schrijft Viagra voor in zijn kabinet.
1 apotheek	Patiënt	(web)app	1 apotheek	Alle opties in 1 apotheek – Andere apotheken alleen scanbare RID	De patiënt kiest zelf zijn gebruikelijke apotheker. Patiënt kan dit via (web)app aanpassen, bv. mijngezondheid.be
Patiënt kan op elk moment de VISI-vlag aanpassen (en dat geldt ook voor de reservatievlag).					

Ook niet-digitale patiënten hebben recht op privacy, om die reden kunnen zij hulp vragen aan hun voorschrijver. De voorschrijver kan enkel de VISI-vlag open/ toe zetten, en kan niet reserveren bij een bepaalde apotheek in de plaats van een patiënt. Indien de voorschrijver het voorschrift op “Toe” zet en de patiënt de technische kennis niet heeft om het voorschrift zelf op “Open” te zetten of op 1 apotheek (NIHII) voor één specifieke apotheek (=reserveren), dan zal een gedematerialiseerde aflevering niet mogelijk zijn. In dat geval kan de patiënt gebruik maken van het papieren bewijs van elektronisch voorschrift dat de voorschrijver automatisch zal afdrukken wanneer hij voor een patiënt de VISI-vlag op “Toe” zet.

Het tonen van het bewijs van elektronisch voorschrift (papier en/of digitaal) heft de privacy op. De apotheker kan immers de barcode scannen en zo de inhoud toch zien, en het product afleveren. Een papieren of digitaal voorschrift is immers een mandaat voor de apotheker.

Als er tegelijk een privacy- en een reservatievlag is, dan worden de regels van de reservatie gevolgd (voor die apotheek). De digitale flow om een reservatie aan te maken, begeleidt de patiënt hierin.

3. Reservaties

De patiënt zal ook de mogelijkheid hebben om producten te reserveren bij een bepaalde apotheek via de patiëntenplatformen/ apps. Alleen de apotheek waarvoor de patiënt kiest (via reservatie) ziet deze reservaties.

De apotheker zal een melding van de reservatie krijgen via het softwarepakket⁹. Een reservatie door de patiënt houdt geen verplichting tot aankoop in voor de patiënt. De apotheker kan ook beslissen om een duur product of een magistrale bereiding niet klaar te zetten.

⁹ Een aantal keren per dag kan er een bevraging zijn om de load op het Recip-e systeem te beperken.

De patiënt kan zijn reservaties komen afhalen bij de apotheek waar hij het geneesmiddel gereserveerd heeft aan de hand van zijn e-ID kaart/rijksregisternummer. Als hij toch naar een andere apotheek wil gaan, dan kan dat met een geprinte of digitale versie van het bewijs van elektronisch voorschrift. In dat geval zal de apotheker immers de barcode scannen, en wordt de beperkte toegang opgeheven. In een andere apotheek is het niet mogelijk om gedematerialiseerd af te leveren aan de hand van een identificatiemiddel, namelijk, e-ID/ rijksregisternummer.

Afhankelijk van het type software van patiëntenplatformen/ apps:

Patiënten kunnen via bepaalde patiëntenplatformen/ apps ook de mogelijkheid krijgen om berichten mee te sturen met hun reservatie. De apotheker kan dan ook de patiënt verwittigen wanneer de reservatie klaarligt.

De voorrangsregels VISI-vlag - Reservatie:

Als er tegelijk een reservatievlag en een privacyvlag van toepassing is op een elektronisch voorschrift, dan worden de regels van de reservatie gevolgd (voor die apotheek).

4. Therapeutische relatie

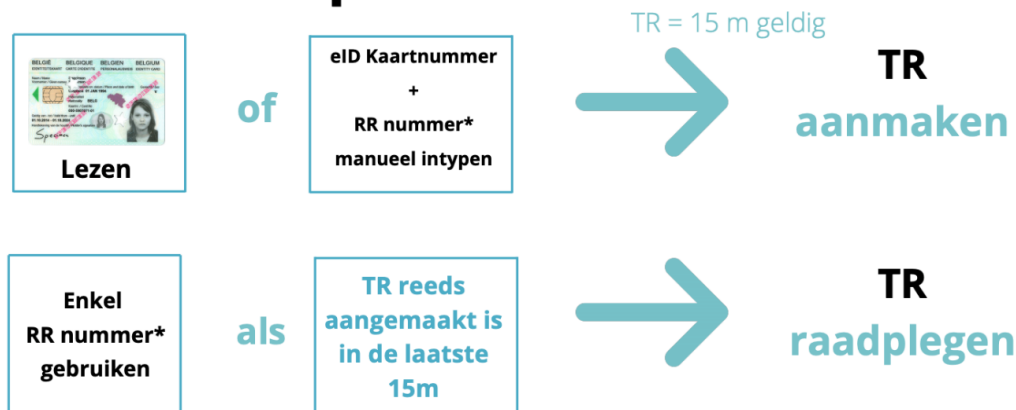
Wanneer de patiënt voor de eerste keer naar de apotheek gaat met zijn e-ID kaart, dan kan de apotheker aan de hand van een scan van de e-ID of het handmatig invoeren van het e-ID kaartnummer en het rijksregisternummer een therapeutische relatie aanmaken die 15 maanden geldig blijft. De apotheek maakt de therapeutische relatie aan.

Als de apotheker al eerder een elektronisch voorschrift voor die patiënt heeft uitgevoerd met de e-ID kaart, kan hij of zij met behulp van het rijksregisternummer¹⁰ (bijvoorbeeld via de gegevens in het farmaceutisch dossier van de patiënt of via elk ander document waarop het rijksregisternummer staat) de openstaande elektronische voorschriften bij Recip-e raadplegen en eventueel uitvoeren.

Dat is dus een nieuwe manier om de medicatie in de apotheek te gaan afhalen, en dit op een volledig gedematerialiseerde manier. De apotheek heeft in dat geval een therapeutische relatie nodig met de patiënt om onderstaande functies te kunnen uitvoeren:

- Lijst van openstaande voorschriften
- Historiek voorschriften tonen
- Relaties van de gemandateerde (met de patiënt)

Therapeutische Relatie



*Of INSZ, inschrijvingsnummer sociale zekerheid

¹⁰ Of INSZ, inschrijvingsnummer sociale zekerheid

5. 1-item voorschriften

De voorschriften zullen telkens 1 product bevatten (mits enkele uitzonderingen).

Beide situaties zullen blijven voorkomen: zowel 1 product als verschillende producten op 1 voorschrift.

Vanaf het moment van de dematerialisatie, zullen voorschrijvers verplicht zijn om in de meeste gevallen 1 product per voorschrift voor te schrijven. Alle geldige voorschriften die voor deze datum werden aangemaakt kunnen nog meerdere producten per voorschrift bevatten (buiten de uitzonderingslijst).

Op vraag van de patiënt kan een deel van de voorschriften afgeleverd worden of alle voorschriften tegelijk.

De privacy en reservatie kan per voorschrift ingesteld worden door de patiënt.

Met 1-item per voorschrift wordt het voorschrift gelinkt aan 1 product. De status is dan duidelijk. Op die manier zullen alle voorschriften telkens kunnen worden afgehandeld en is het niet meer mogelijk om een voorschrift af te sluiten dat maar gedeeltelijk afgeleverd werd. Er is dan ook nog weinig nood aan een “document uitgestelde aflevering” vanuit de apotheek.

De mogelijkheid bestaat dat de voorschrijver meerdere voorschriften op één A4-pagina heeft afgedrukt. Indien niet alle voorschriften op de pagina afgeleverd werden, dan zal de apotheker het voorschrift dat wel afgeleverd werd, aanduiden door hier een stempel op te zetten. De patiënt krijgt in dat geval zijn A4-blad weer opnieuw mee naar huis.

Nota

De ziekenhuisapotheken vallen onder een ander systeem dan de publieke apotheken.

Zij werken onder de bevoegdheid van het ziekenhuis, en werken met een COT, Circle of Trust. Hierdoor is de therapeutische relatie anders geïmplementeerd dan bij de publieke apotheken.

De patiënt zal er ook terecht kunnen voor een gedematerialiseerde aflevering via zijn/ haar identificatiemiddel e-ID kaart/ rijksregisternummer.

Mandaten

Dit deelaspect zal later gecommuniceerd worden.

Communicatie naar de patiënten/ burgers

September 2021 (15/09/2021)

IN SAMENWERKING MET

